

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUZNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE. Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PRED ZAKLJUČKOM PRORAČUNSKE RAZPRAVE V NARODNI SKUPŠČINI

Narodna skupščina je odobrila vse resorne proračune in je danes pričela razpravo o finančnem zakonu — Jutri bo proračun predložen senatu

Beograd, 10. marca. Narodna skupščina je danes dopoldne končala razpravo o proračunu ter je pričela razpravo o finančnem zakonu v zvezi z naknadno predloženimi amandmani. Razprava o finančnem zakonu bo končana še danes, tako da bo še na današnji seji proračun v celoti sprejet. Tako je danes predložen proračun senatu, ki ima za jutri sklicano svojo sejo. Jutri bo začel razpravljati o proračunu finančni odbor senata, nakar bo sledila prihodnji teden razprava v senatu.

Na včerajšnji seji je bil sprejet proračun ministra za socialno politiko in ministra za fizično vzgojo naroda. O proračunu ministra za socialno politiko in narodno zdravje je podal obširen eksposo

minister g. Ivan Pucelj,

ki je uvodoma naglasil, da postaja minister za socialno politiko in narodno zdravje z vsakim dnem bolj važno. Bremena niso sicer nikomur prijetna, toda vsaka država, vsaj narod in vsaka organizirana družba je v družabnem in kulturnem svetu vredna le toliko, kolikor stori dobrega za svoje socialno slabe in nezaščitene člane. V svojih nadaljnjejših izvajanjih je minister g. Pucelj izjavil, da je bil njegov proračun znižan za 32 odstotkov. Bremena socialne zaščite so sicer res občutna, vendar pa neobhodno potrebna za zaščito revnih slojev. Sistem socialne zaščite, kakor je uveljavljen pri nas je najcenejši v Evropi. V Jugoslaviji plačujejo delodajalcji povprečno le 30 do 40 odstotkov, drugod pa dvakrat toliko. Vsekakor pa stremi minister za tem, da se administracija v socialnih zavodih čim bolj posenci in tako zmanjšajo upravnih stroški na korist sa-

mega zavarovanja. Podpora za brezposelne je mnogo premajhna in se je zaradi tega ministrstvo odločilo, da se povisajo v ta namen za 3.6 odstotka zavarovalnino. V pogledu zdravstva je zabeležiti lep napredok. Mnogo skrb povzroča problem pasivnih krajev. Program za bodoče delo ministrstva obsegajo v prvih vrstih reforme socialne zakonodaje v cilju povečnine, nadalje pa uvedbo starostnega zavarovanja. Rešiti bo treba tudi stanovanjsko vprašanje, ki postaja od dne do dne bolj aktualno. Velik del poslov bo prenesen na banovine. S posebnim zakonom se bo uredil tudi položaj poljedelskih delavcev in kmečkih dnarjev.

V debati je govorilo mnogo poslanec, med njimi tudi poslanec dravske banovine gg. Pavlič, Anton Krejči, Ivan Prekoršek in dr. Stane Rape. Poslanec g. Pavlič je zlasti opozarjal na problem brezposelnosti, poslanec g. Krejči je zahteval decentralizacijo zavarovalnih ustanov, g. Ivan Prekoršek je podčrtal potrebe naših bolnic, dr. Stane Rape pa je opozarjal na težak položaj invalidov in zahteval korenito izpremenjanje sedanjega invalidskega zakona. Po sprejetju proračuna ministra za socialno politiko, se je vrnila še kratka razprava o proračunu novo osnovanega

ministrstva za telesno vzgojo.

Minister dr. Kraljevič je podal kratek eksposo, v katerem je orisal naloge tega resora. Opozoril je na to, da so posvečeni narodi in države že od nekdaj fizični vzgoji vso pozornost ter da obstajajo v vseh naprednih državah že dolgo posebna ministrstva v to svrhu. Sedaj se je tudi pri nas osnovalo to ministrstvo, ki bo vodilo vse posle, načinajoče se na sokolstvo, gasilstvo in sport. Minister je natovzalo posamezne postavke proračuna in naglasil, da ta proračun ne predstavlja nikake nove obremenitve, ker so bili poprepri vsi ti krediti predvideni v proračuni posameznih ministrstev. Po krat-

ki debati, v kateri se je narodni poslanec g. Anton Cerer topio zavez za sokolstvo in predlagal povišanje podpore za gospodarstvo, je skupščina odobrila tudi ta proračun ter pričela nato razpravo o proračunu finančnega ministrstva.

V svojem eksposu je finančni minister Djordjevič podrobno očrtil delovanje finančne uprave ter naglasil, da je bil tudi proračun tega ministrstva znatno znižan. V zvezi z reorganizacijo službe finančne kontrole bo reducirajoč 1884 uslužbenec. Ob koncu svojega eksposa je finančni minister napovedal, da bo takoj po končani proračunski razpravi predložil Narodni skupščini zakon o državnem računovodstvu, s katerim bodo izvršene velikopotezne reforme v cilju izboljšanja finančne administracije. Pripravlja se tudi že zakon o državnem pravobraniteljstvu in zakon o samoupravnih finančnih.

Razprave o proračunu finančnega ministrstva, za katere se je prijavilo okrog 20 govornikov, je trajala do pol 2. zjutraj in se je nadaljevala na današnji dopoldanski seji.

Ob 11. dopoldne je Narodna skupščina sprejela tudi proračun finančnega ministrstva, s čimer so bili v podrobni razpravi odobreni proračuni vseh ministrstev. Narodna skupščina je nato pričela

razpravo o finančnem zakonu, ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšnji seji predložil minister za trgovino in industrijo g. dr. Kramer. Odbor predseduje narodni poslanec dr. Mettiček, član odbora pa sta med drugimi tudi poslanca dravske banovine gg. Josip Benko in Anton Krejči.

razpravo o finančnem zakonu,

ki ob uri, ko to poročamo, še traja. Po vsej priliki pa bo finančni zakon sprejet še v teknu po popoldanske seje.

Pred prehodom na dnevnji red je bil na današnji seji izvoljen

odbor za proučitev zakona o likvidaciji živilskega režima,

ki ga je na včerajšn

Kolektivna pogodba po novem obrtnem zakonu

Iz predavanja sodnika g. dr. Stojana Bajića v društvu „Pravnik“

Ljubljana, 10. marca.

V društvu »Pravnik« je sночи predaval o kolektivnih pogodbah po novem obrtnem zakonu sodnik okrožnega sodišča dr. Stojan Bajić. Predavanje je bilo prav dobro obiskano, med poslušalci smo opazili odlične naše pravilke, med njimi tudi univerzitetne profesorje dr. Dolencu, dr. Polca, dr. Ogrisu, dr. Furlanu, dr. Spektorskega in A. Maklecova. Predavatelja je predstavil poslušalec predsednik društva vsečilskih profesorjev dr. Dolenc.

Ena najvažnejših novosti v novem obrtnem zakonu, ki se v glavnem naslanja na pravno stanje v Sloveniji in Dalmaciji, je ureritev kolektivnih pogodb po § 209. Predavatelji je povdarijal socialno in gospodarsko važnost kolektivne ureditve službenega razmerja in govoril o pravnih pojmih, ki nastopajo v nauki o kolektivnih pogodbah, s čemer je pod definicijo kolektivne pogodb posebno opozarjal na dve delitvi njenih vsebine in sicer na normativni in obligacijski del. Stranke kolektivne pogodb morajo imeti posebno kvalifikacijo za to upravičenost in končno udeleženci kolektivne pogode, to so posamezni službojemalci, oziroma službodajalci, katerih službeno razmerje ureja normativni del kolektivne pogode.

Kri razmotrovanih bistva kolektivne pogode se izkaže, da je kolektivna pogoda prav za prav normna pogoda. Ista ni enostranska, namreč da nastopa kot pogodenik organizacija in ne poedinec.

Potem je predavatelji očital mehanizem učinkovanja kolektivne pogode po doseganju prava in opozarjal, da je v tem stanju ostalo od srednjeevropskega prava samo še češkoslovaško pravo, dočim se je naše pravo ravno v novem obrtnem zakonu razvilo do tega stanja in je zlasti šlo še dalje, kar se je razvilo n. pr. v Avstriji ali Nemčiji. Še prav posebno pa francosko in angleško pravo.

Novi obrtni zakon priznava pravico sklepov kolektivne pogode na službodajalski strani poedincem ali službodajalskim organizacijam, na službojemalski strani pa samo organizacijam, ki morajo biti društva, torej pravne osebe. poleg tega pa morajo očitovati sledče posebne kakovosti: Biti morajo čiste službojemalske ali službodajalske organizacije, smejo združevati ali samo sužbodajalce ali samo službojemalce, ki morajo biti neodvisni drug od drugega. Dalje morajo biti organizacije spontane in neprisiljene, tako da n. pr. notarske, zdravniške in odvetniške zbornice ne morejo biti stranke kolektivnih pogodb. Organizacije morajo biti tudi neposredne predstavniki službojemalcev ali službodajalcev morajo biti njih člani. Sklepanje kolektivnih pogodb mora spadati v področje teh organizacij. Končno mora biti organizacija predstavnik službodajalcev oziroma službojemalcev, torej mora imeti med dejanstvom določeni obratov svoje člane. Če sklene kolektivno pogodo organizacija, ki nimata posebnih lastnosti, ni zaradi tega kolektivna pogoda nična, temveč more eventuelno nastati navadna normna pogod-

ba brez posebnih učinkov, ki jih veže obrtni zakon na kolektivne pogode.

Vsebina kolektivne pogode se tiče bodisi ureditev posameznih službenih razmerij (normativni del) ali pa ustavnovanja neposredne obveznosti med strankama kolektivne pogode (obligacijski del). Delitev je izredno važna, ker ima učinek kolektivne pogode, namreč prisilnost in neposrednost samo normativni, ne pa obligacijski del.

Gledate postopanja pri sklenitvi kolektivne pogode obrtni zakon ne prinaša nobenih novosti in sodeluje pri sklepanju delavški zaupniki, delavske zbornice in inspekcije dela. V načrtu za pravilnik o obrtnem zakonu je predvideno dvojno soščje, ki bi moglo po spravnem postopaju ustavnitati kolektivne pogode za obe stranki tega postopanja. Kolektivna pogoda mora biti pismena in predvideva načrt pravilnika deponiranje pri Delavški zbornici in inspekcijski delu. Normativni del kolektivne pogode učinkuje vsestransko na ta način, da je prisilnega značaja napram delodajalcem posamičnih službenih pogodb, kar pomeni, da se s posredovanjem ne izpremeniti kolektivna pogoda v neprilog službojemalcu. Dalje je učinek kolektivne pogode neposreden, kar pomeni, da učinkuje v posameznem službenem razmerju brez tudi proti volji običajnega pogodenika. Osebno se tiče kolektivne pogode vseh službenih razmerij službojemalcev, ki so vezani po kolektivni pogodbi, bodisi kot posamezniki, bodisi kot člani službodajalske organizacije. Učinek kolektivne pogode torej v službenem stanju ni vezan na članstvo v organizaciji, ki je sklenila kolektivno pogodo, temveč je odločilna zaposlenost v obratih, katerih imetnik je vezan po kolektivni pogodi.

Obligacijski del kolektivne pogode učinkuje neposredno med strankami, pri čemer je predavatelji podčrtili organizacijske klavzule in obvezne zopetne sprejema v službo po stavki. Časovno stopi kolektivna pogoda v veljavlo s sklenitvijo, če ni kaj drugega določeno in preneha s potekom dobe, za katere je sklenjeno z odpovedjo na pogodenbo dobo s sporazumno razvezo in z odstopom od pogode. Katero naslednje vprašanje pa še ni zadovoljive rešeno.

Nadalje se je predavatelji bavil z vprašanjem kolektivnih pogodb v posameznih službenih razmerjih po ugasnitvi kolektivne pogode same in se izrekli proti takim posledicam. Končno je obravnaval še problem kolizije kolektivne pogode in pa zatočeno problematico kolektivnih pogodb, dalje kršitve kolektivnih pogodb in se dotaknil ter podrobnejše tudi razpravljal o stavki in izpitju, ki sta značilni borbeni sredstvi v kolektivnih sporih.

Ob sklepu je omenil še posebne sestave izbranih odborov pri razpravljanju sporov iz kolektivnih pogodb ter novdari veliko važnost delovnega prava ne samo za pravne ljudi, temveč za vse naše socijalno eventuelno nastati navadna normna pogod-

ba tratimo energijo pri starem načinu dela in kako bi se to preprečilo z novimi metodami. Z znanstvenimi preiskavami ter proučevanjem učinkov popolnejših metod dela in izbrave energije ter uporabe surovin.

Najvažnejše je, da poznamo smoter te racionalizacije, ki se razvija v obstoječem državljanskem redu. Ta gospodarska dejavnostki dobri znanstveni utemeljenost, služi stremljenju po največjem dobičku posameznika.

Klub temu se pa v tej racionalizaciji skrivajo elementi, ki lahko pod drugimi pogoji služijo človeštvu — pod prav racionalizacijo. Toda treba bo prej racionalizirati še marsikaj. Prava racionalizacija, odnosno racionalizacija pod pravimi pogoji, ustvarja pogoje za najboljšo gospodarstvenost vsega gospodarstva.

Kriza je podrla iluzije, da je najbolj ekonomsko vodstvo posameznih podjetij obenem tudi najboljša gospodarstvenost vsega gospodarskega dela. Vsi naporji, povečati gospodarsko delavnost z znanstvenimi doganjami so priveli le do najhujše gospodarske krize ter največjega obubožanja ljudstva.

Cilj družbenne racionalizacije, ki jo nasleduje znanost, je v ostem nasprotju z rezultati dosedanjih racionalizacijskih praks.

Program

Koncerta z družbenim večerom ob 60-letnici ge. Maže Gromove in načelničke g. Ivo Sancina v soboto, 12. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani Uniona:

1. Pozdravni nagovor g. Miloše Rybala, 2. P. H. F. Sattner: Vrbica, mešani zbor del. podp. in pros. društva »Tabor«, pevovodja g. E. Venturini. 3. Niewiadomski: Kotisanka, Bravničar M.: Osamljenica, Musorgskij: Povez zvezdica, poje ga. Štefan Poličeva sopranistka opere v Ljubljani. 4. M. Kogoj: Andantino sostenuto, F. Chopin: Scherzo h-mol, izvaja na klavirju pianistka gdje Jadwiga Poženelova. 5. S. Kosovel: Bori, Romanca, recitira g. Emil Kraij, član kr. drame v Ljubljani. 6. Vilhar: Kam? Musorgskij: Pesem o bolni, poje g. Robert Primorčič, bariton opere v Ljubljani.

7. Lajovic: Begunka pri zibelki, dr. Švara: Pomlad, poje gdje Anita Mezotov, sopran opere v Ljubljani. 8. A. Provaznik: Valse triste, Nád, Žešč: Libellules, C. Cassadó: Danse du Diable vert, izvaja violinist g. Karel Sancin, ravn. Glasbene Matice v Celju; pri klavirju ga Mirca Sancinova. 9. Lajovic A.: Meseč v izbi, Proházka J.: Zvezde žarijo, poje g. Joža Rijavec, tenor državne opere v Berlinu. 10. E. Adamič: Ecce dolor, mešani zbor del. podp. in pros. društva »Tabor« iz Ljubljane, pevovodja g. Venturini.

Pevske točke spremljajo gg. Mirk Počič, ravn. kr. opere in dirigenta Neffat in dr. Švara. Cene: parterni sedeži Din 25, 20, 15, 10; balkonski sedeži Din 10; stojšči Din 8 in 5. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice, Kongresni trg, Oblike poljubna.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Cetrtek 10. marca: zaprto.

Petak 11. marca: Glembajevi, Red D.

Sobota, 12. marca ob 15.: Revna kot cerkvna miš. Izven. Znižane cene. Ob 20.

Zdravnik na razpotju. Izven. Znižane cene.

Krleža: Glembajevi. V režiji dr. Branka Gavale ponovi ljubljanska drama trodejansko drama iz življenja zagrebške patricijske rodbine: Gospoda Glembajevi. Premijera tega dela je bila februarja leta 1929. v delu je imelo na našem odru v resnicu velik uspeh. Prva letosnja repriza tega dela bo v petek dne 11. t. m. Predstava se vrši za red D.

Nedelja v ljubljanski drami. Zopet sta dve predstavi in sicer popoldne ob 15. komedija: Revna kot cerkvna miš, zvezč ob 20. pa drama Zdravnik na razpotju. Za oba nedeljski predstavi veljajo znižane dramske cene.

OPERA

Začetek ob 20.

Cetrtek 10. marca: Tosca. Gostuje Josip Rijavec. Izven.

Petak 11. marca: zaprto, generalka.

Sobota 12. marca: Robinsonada. Premijera. Izven.

Nedelja 13. marca ob 15.: Mascotta. Izven. Znižane cene. Ob 20.: Carmen. Gostuje Josip Rijavec. Izven.

Opozorjamo na gostovanje Josipa Rijavega, ki bo dnevi ob 20. v naši operi. Poje se Puccinijeva opera Tosca. Odlični naši gosti nastopajo v vlogi Cavaradossija. Ostalo zasedbo smo že javili. Predstava je izven abonma.

Premijera Offenbachove komične opere Robinsonada bo v soboto 12. t. m.

Vsebina je naslednja: Prvo dejanje. Mac Faranova družina (oče g. Magolič, mati g. Golobova) je živila v dobrih razmerah, le sin Robert g. Banovec hoče po zgledu svojega strica v svet. Starši pregovore Alino (gdje. Mezotova), da razdeno Robertu ljubezen in ga tako naveže na dom. A Robert vseeno pobegne in za njim tudi Alina. Drugo dejanje: Brodolomec se resi na osamljen otok na katerem bivajo divjaki. Njihov glavar je Ipo (g. Janko), glavarica stana ljubousumna divjakinja, Tamara (g. Kogejeva). Ipo kroti divjake s »Kolomnom kuharskimi bukvicami. Na ta otok se resi tudi Alina, katero ujamajo divjaki in jo pripeljejo pred glavarja. Stara glavarica, mislec, da je Alina mladenič, se zaljubi v njega in ga hoče s tem resiti smrti. Ko pa odkrijejo, da je Alina deklirala se za ljubljivo v njo Ipo. Robert spozna Alino in oba skleneata pobegniti. Divjaki ju vjamejo in pripeljejo pred glavarja. Robert vrže na sveti ogenj rog smodnika; nastane eksplozija, in v splošni zmešnjavi obse pobegneti. Tretje dejanje: Pri eksploziji je izgubil Ipo svojega »kolomona«. Najdeti ga Robert in Alina in vidita, da je Ipo njunin stric. Ko se spoznajo, sklenejo vsi trije pobegniti. Na morju zaglejajo ladjo, kateri dajejo zaupenja. Ko Tamara in divjaki zapazijo, da hoče glavar pobegniti, skušajo na vse možne načine to preprečiti. Ladja pristane, vse trije

so rešijo na njo. Ipo pa vrže svojega »Kolomona« med divjake, ki so veseli, da je ostal med njimi vsaj »duh njihovega glavarja. Brodolomci se odpeljejo v srečnoščo bodočnost. O delu samem jutri.

Danes: Četrtek 10. marca katoličani: 40 mučencev, Stana, pravoslavni 26. februarja.

DANASNE PRIREDITEV

Kino Matice: Bo že bolj!

Francoski institut v Ljubljani: predavanje ob 18. na univerzi.

Družabni večer Trgovskega društva »Merkur« ob 20.30 v restavraciji Zvezda.

Predavanje rezervnih oficira i ratnika pododbor Ljubljana, prijateljski sestanev ob 20. v restavraciji Zvezde.

»Ženski Pokret«, predavanje g. Uratnika ob 18. (Selenburgova 7/II).

TKD Atena: Manica Komanova pripravlja pravljice ob 17. v beli dvorani Uniona.

Protestni shod ljubljanskih gostilnicarjev ob 15. pri Kavču na Privozu.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Trnkoczy, Mestni trg 4 in Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Kukavičja zgodba

Znano je, da kukaviča zneze jajček v tuje gnezdo in ga pusti izvajiti od tuje ptice. Ko doraste izrime svoje sozivaljenje in gnezda da poginejo, njo samo pa mora pitati mačena, dokler ne zleti ter si izde sama hrana.

Umnii rejci kuncov si znajo pomagati pri izreži mladičev. Prekomerno število podvrženih mladičev ne uničijo, temveč skrbe, da dve zajki vržeta mladiče ob istem času. Manjševilnu zarod pod takojcev nadštevilne mladiče druge zajke in tudi jih pri previdnem podtaknjenu tudi brezpojno sprejme in lepo vzgoji. Tužil tedaj ce so bili podtaknenci morda 2 dni nato.

V neki vasi se je zgodilo, da sta povrgli zajka in mucka na en dan. Nepotrebni mači rod so odstranili in podtaknili prekoštevilni zajki rod. Mucka je prav lepo vzgajala ta kukavičje podtaknjeno rod toliko časa, dokler so bile živalice mrtve v gnezdu. Ko so dorase in začele skrati okrog svoje mačene, pa tudi ni mogla več zatajiti svojega mačjega rodu. Gotovo je bila enkrat tudi nekoliko bolj lakotna, pa je pohrustala po vrsti svoje rejenčke. Zaradi to se tudi ni treba nikomur batiti, da bi spravili na dan novo vrsto živalic mačkozaj.

Po kukavičje se danes vsele tudi piščanec, po večjih farmah. V strojnih valinikih, kjer se proizvaja na umetni način temperatura kokilje za časa valenja, se izvajajo danes v določenem času po 200 in več jajc naenkrat. Gotovo pozorno razni rejci se več takih zgodb, prosimo jih, naj jih javijo društvu živalica, Ljubljana, Sv. Petra cesta 60.

Esperanto

Kako veliko je zanimanje za esperanto v estonskem mestu Tallinnu, dokazujejo se stanki mestnega esperantskega kluba, ki se vrše vsak teden in ki jih poseti vedno najmanj okrog 100 ljubiteljev esperanta. — V reviji »Postimes« (v Tartu) izhaja vsak teden esperantska rubrika s poročili o vseh večjih uspehih esperantskega pokreta po svetu. — V esperantskem domu v Arenhemu je predaval ob navzočnosti 100 esperantistov, pripadnikov štirih narodov, urednik esperantskega teknika Herolda de Esperanto. T. Jung o vseh dosedanjih sistemih pomožnih jezikov, ki je med njimi znamenito samo Zamenhofov esperanto. — Kalifornijska zveza esperantistov je imela ob koncu lanskega leta občni zbor in je sprejela resolucijo o uvedbi esperanta v kalifornijske šole. Zveza je poslala resolucijo vsem uredništvtvom in šolam v Kaliforniji. — Berlinško društvo učiteljev esperantistov in delovna organizacija učiteljev esperantistov v Berlinu sta se na nedavnenem zborovanju združili in dali pobudo za skupno prizadevanje, da se uvede esperanto v nemške šole. — Londonško esperantsko založništvo je

VELESENZACIJA!

V Ljubljano prideta slavni baritonist, kralj pevcev
LAWRENCE TIBBETT
GRACE MOOR

Primadona slovite Metropolitan opere v New Yorku

Dnevne vesti

Iz srednješolske službe. Z odlokom ministra prosvete je imenovana za profesorico v VIII. skupini Vlasta Pacheiner, suplentinja realne gimnazije v Kočevju. Danica Glinšek, suplentinja učiteljice v Kastru je premeščena na žensko učiteljice v Maribor. Franjo Pacheiner, profesor realne gimnazije v Kočevju, je premeščen na realno gimnazijo v Stari Bečej. Marija Sovdat, diplomirana filozofka, je imenovana za suplentinjo na realno gimnazijo v Novem Pazarju.

Razpisani službi. Kr. banska uprava dravne banovine razpisuje pri obči drž. bolniči v Ljubljani mesto ekonomskoga uradnika s plačo uradniškega pripravnika v stroki, v kateri so zvanja razvrščena od IX. položajne skupine. Prosilič za to mesto morajo izpolnjevati splošne pogoje in §§ 3 in 4 zakona o uradnikih ter imeti dovršeno srednjo šolo z višjim tečajnim izpitom. Prošnje je vložiti do 15. t. m. pri kraljevski banski upravi dravne banovine, oddelku I. Kraljevska banska uprava dravne banovine razpisuje na banovinski kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Mariboru službeno mesto služitelja-laboranta. Za to mesto pridejo v poslov sami taki prisilci, ki poleg splošnih pogojev, ki se zahtevajo za sprejem v dravno odnosno banovinsko službo, do kažejo, da so že bili kot laboranti zapravljeni v kaki kemski tovarni ali lekarni. Izdeli takih imajo prednost, da bi bili tudi strojepisje. Prošnje je vložiti najkasneje do 31. t. m. pri kraljevski banskej upravi.

Vozne olajšave za poset Jadrana za praznike. AA. Da omogoči našim državljanom priliko, da obiščejo za katoliško in pravoslavno veliko noč in za binkoški primorska mesta in naša jezera, je prometni minister dovolil 75 odst. popust normalne vozne cene obiskovalcem primorskij krajev in jezer na novratak. Popust velja tedaj, če se vrnejo v dobi od 28. marca do 6. aprila, od 2. maja do 8. maja, od 15. do 19. maja in od 19. do 23. junija, toda le pod pogojem, da so obiskovalci prebrili nepretrgoma najmanj 5 dni v omenjenih krajih.

Zračnega prometa med Zagrebom in Splitom ne bo. Letos ne bo zračnega prometa na progi Zagreb-Split-Beograd, niti zračne zveze s Podgorico, ker je treba tudi v zračnem prometu štediti.

Balgijača princesa v Dalmaciji. V soboto se je odpeljala iz Splita v Pariz princesa Olga de Ligne, vnučka blivšega predstavnika na belgijski prestol Evgena. Princesa se je mudila več dni v Dalmaciji, ogledala si je Dubrovnik, Split, Trogir in Krk.

Zirinski sejem v Semiču, občina Semič opozarja sejmarje (kramarje), da je sejem 15. marca t. l. samo za živino in drobnico.

Prve lastovke v Splitu. V Dalmaciji se je začela oglašati pomlad, seveda ne tako, kakor pri nas, ko smo komaj izprevorili o nji, pa je zapadlo še nekaj snega, ki ga imamo že več kot preveč. V Dalmaciji že postaja toplo in v ponedeljki so priletele v Split prve lastovke, te najzanesljivejše znamanlike pomlad. V okolici mesta že cvete sadno drevo.

Dobave. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 1480 kg železa in 600 kg svinca. — Pogoji so na vpogled pri istem oddelku. — Dne 21. t. m. se bo vršila pri komandi dravskih divizijskih oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave mesa za čas od 1. aprila do 30. septembra. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.

Prodaja lesa. Direkcija šum kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 30. t. m. ponudbe glede prodaje smrekovega lesa. Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

Prodaja lubja. Direkcija šum kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 31. t. m. ponudbe glede prodaje smrekovega lubja. Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

Bogat ribolov. V ponedeljek in torek so prinesli ribiči na splitski trg 40 kvintalov školjik in rib. Nekaj so jih prodali doma. 1000 kg jih je na šlo v Beograd, Zagreb in Ljubljano.

Poletje v Banjaluku. V Banjaluki so imeli včeraj izredno toplo vreme. Termometer je kazal na solncu 24 stopinj C.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovito vreme s padavinami. Včeraj je bilo v Dalmaciji lepo, drugod po oblačno. V severozapadnih krajih je snežilo. Najvišja temperatura je znašala v Skopiju 7, v Mariboru 6.4, v Beogradu 6.2, v Zagrebu 6, v Ljubljani 5.8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755.7, temperatura je znašala 0.6

Sokolski koncert v Kranju. Na praznik dne 19. t. m. popoldno priredi Sokolska župa Kranj koncert, pri katerem bodo nastopili pevski zbori včlanjenih društev posamezno in s skupnimi točkami društveni orkestri na s skupno točko. To je prva tovrstna prireditev in zato na njo že danes opozarjam. Natančnejsi spored objavimo prihodnji teden. Koncert bo odvajala ljubljanska radio postaja. 183/n

Hotel Tivoli. Dancing, mednarodni artisti. Odprt vsako noč do jutra!!!

VELESENZACIJA!

V Ljubljano prideta slavni baritonist, kralj pevcev
LAWRENCE TIBBETT
GRACE MOOR

Primadona slovite Metropolitan opere v New Yorku

—lj Predavanje. Slov. Sol. Matica priredivi v ponedeljek 14. marca ob 8. zvečer na univerzi v predavalnici mineraloškega instituta javno predavanje o predmetu »Krizi rodbine — najtežja kriza v tivljenju na rodac. Predava prof. dr. Ozvald. Vstop prost.

—lj Kmetijska družba v Ljubljani obvešča tem potom javnost, predvsem pa svoje člane v bivši mariborski oblasti, da ni identična s »Kmetijsko eksportno zadrugo Maribor« in tudi ni z njo v nikakih vezah. Kmetijska družba je stanovska organizacija slovenskega kmeta, katere delokrog je natančno določen v njenih pravilih, in ki se ni nikdar bavila s kakim zavarovanjem.

—lj Pri interni produkciji gojenje drž. konservatorija v petek, dne 11. t. m. nastopajo sledeči gojeni: iz Šole prof. Antonia Ravnika: Žiga Peter, Adamčič Bojan, iz Šole prof. Foedrangsbergove: Gunis Mira, iz Šole g. Slavka Koroseča: Fatur Ante, iz Šole ravnatelja Hubuda: Lapajne Helena, iz Šole prof. Smale-Svajgerjeve: Matkota Manica, iz Šole prof. Wistinghausenove prof. Arčon Arnold in Drmota Anton, iz Šole prof. Osipa Šesta: Antič Karmen, in Arčon Arnold, iz Šole prof. Karla Jeraja: Pianecki Zoran, iz Šole prof. Launa: Rueh Branko. Producija se vrši v Filharmonični družbi. Vstop prost, programi po 2 Din bodo na razpolago. Ravnateljstvo vabi starše in sorodnike ter prijatelje glasbe, da posetijo to interno vajo o nastopajujočih gojenec.

—lj Praški — Žikov kvartet si je izbral za svoj koncert v Filharmonični dvorani v ponedeljek, dne 14. t. m. naslednji spored: 1. Mozart: Godalni kvartet v g-duru, 2. Martinu: Drugi godalni kvartet, 3. Borodin: Drugi godalni kvartet v d-duru. Spored je izvrstven, ravno tako pa tudi igra članov kvarteta, ki izvaja najvišji umetniški sloves. Člani kvarteta so: Rihard Žika (I. violin), Berger Herbert (II. violin), Černy Ladislav (viola), Sadlo Miloš (čelo). Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

—lj Pravljice pričevanje danes, 10. t. m. ob 17. uri popoldne v beli dvorani Unione gdč. Manica Komanova, velika prijateljica mladine. Otroške pesmi poje Gašparovič. Mamice pričevanje svoje malčke v obilnem številu. TKD Atena, 183/n

—lj Pripravljajmo odbor k. o. JRKD na Vlčiu vabi vse volilce na informativen sestanek v nedeljo dne 13. III. 1932 ob 10. uri dopoldne v gostilniških prostorih Sokolskega doma. Na sestanku se bo razpravljalo o ustanovitvi nove stranke na Viču, delegat iz Ljubljane pa bo poročal o političnem položaju v Jugoslaviji. Za sestanek se bodo raznasašala vabilo, če bi ga pa kdo pomotorno ne dobil, naj ga reklamira pred sestankom v Sokolskem domu.

—lj »Bežigradska pevsko društvo« v Ljubljani priredi dne 12. t. m. ob 20. uri v dvorani Sokola III (artilerijska vojašnica) Dunajska cesta, svoj prvi pevski koncert. Na sporednu so narodne in umetne pesmi. Prijatelje društva in lepega petja vabi k obilni udeležbi odbor.

Iz Celja

—lj Žikov kvartet bo koncertiral po treh letih zopet v Celju 16. t. m. ob pol 9. zvečer v celjskem mestnem gledališču. Člani kvarteta: gg. Rih. Žika I. gosi, Herbert Berger H. gosi, Ladislav Černy violin, Miloš Sadlo čelo, si v polni meri zaslужijo polno dvorano, saj stoji njih umetnost na takov visoki stopnji, da so si na mah že takoj pri prvih nastopih pridobil svetovno ime. Na svojem koncertu v Celju igrajo skladbe Jos. Haydna, čigar 200-letnica rojstva je baš letos, dalje Verdijev e-mol kvartet in M. Ravelov kvartet v f-duru. Sezite po vstopnicam, ki so v predprodaji v knjigarni Goričar & Leskovsek.

—lj Za Loharjevo opereto »Zemlja smehljaka«, ki jo vprizori mariborsko gledališče v celjskem gledališču v petek 11. t. m. ob 20., se dober vstopnica v predprodaji v knjigarni Goričar & Leskovsek na Kralja Petra cesti. Glavno tenorsko partie princ Sou-Honga bo pel g. Belizar Sancin.

—lj Drevi ob pol 20. se vrši v malih dvoranih Narodnega doma občni zbor Gorenjskih trgovcev v Celju.

—lj Sreski kmetijski referat se je predvsem v sedaj nahaja v poslopiju sreskega načelstva v prostorih v pritličju, kjer je bila prej katastroška uprava.

—lj Celjski občinski svet bo imel svojo redno javno sejo v soboto 12. t. m. ob 19. v občinski sejni dvorani na Bregu.

Ves svet zdihuje, govor o krizi in današnjih težavah mi pa pravimo

Bo že zopet bolie!

In tako boste rekli tudi vi, če si ogledate našo današnjo predstavo dobitkov in zabave brez konca in kraja!

Dolly Haas
prijavljala se Vam je v opereti »Ljubljavni regiment«.

H. H. Rühmann
Fritz Grünbaum
E. Verebes

ki jih vsi poznate in čitate!

Ta film mora razvedriti vsakega in ga navditi z veselimi optimizmom — Zato naj bo parola slehernega k predstavi v

Elitti kino Matica

Telefon 2124

Ob 4., 1/4 8 in 1/4 10.

Najhitrejša ločitev

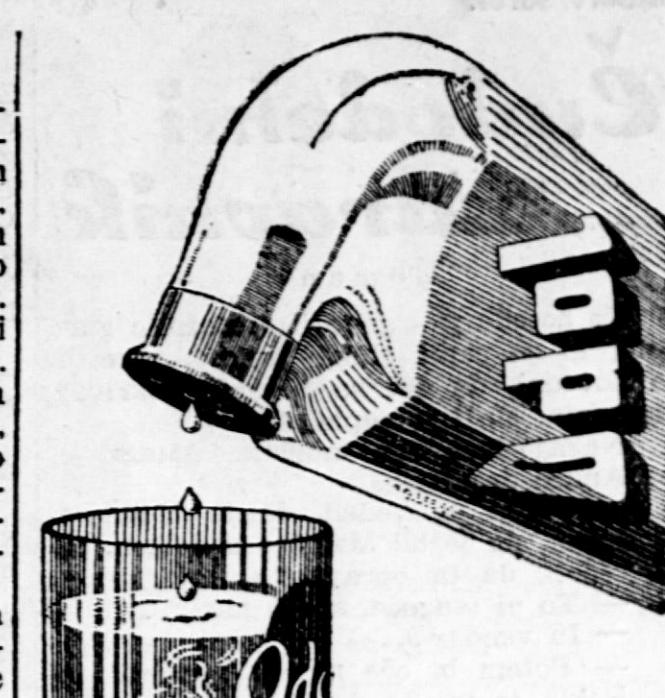
Nikjer na svetu ni ločitev tako lahka, kakor v nekaterih ameriških državah. Najširokogrudejša je pa v tem pogledu mehiška država Chihuahua, ki je prekosila celo državo Nevada in Arkans. Kjer zakoncem, ki se hočejo ločiti, ne delajo skoraj nobenih ovir. Ta država je namreč dobila zakon, ki je po njem ločitev mogoča v 24 urah. V reklamnih brošurah mesta Juarezso načetisti vsi hoteli, bari in igralnice, kjer lahko zakonci ločitev primerno proslavijo. Sicer pa niti se potovati v to obljudljeno deželo nezadovoljiti zakoncem, ker se da zakon razdrti tudi pismenim potom.

Kdor se hoče v 24 urah ločiti, mora plačati 50 dolarjev. Ob začinku morata biti z ločitvijo zadovoljna, to je vse, kar se zahteva. Če pa ena stranka noče ločitev, mora druga 20 dni počakati. Ameriški odvetniki in njihovi kolegi v Juarezu objavljajo po listih velike oglase: »Dajte se lahko v hitro ločiti. Tu juares je vabi na razpolago. Ravnateljstvo vabi starše in sorodnike ter prijatelje glasbe, da posetijo to interno vajo o nastopajujočih gojenec.

—lj Praški — Žikov kvartet si je izbral za svoj koncert v Filharmonični dvorani v ponedeljek, dne 14. t. m. naslednji spored:

1. Mozart: Godalni kvartet v g-duru, 2. Martinu: Drugi godalni kvartet, 3. Borodin: Drugi godalni kvartet v d-duru. Spored je izvrstven, ravno tako pa tudi igra članov kvarteta, ki izvaja najvišji umetniški sloves. Člani kvarteta so: Rihard Žika (I. violin), Berger Herbert (II. violin), Černy Ladislav (viola), Sadlo Miloš (čelo).

Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

ODOL

je visoko koncenrirana usna voda par vbrizgov zadosuje.

ODOL

je zelo šledljiv v uporabi.

ODOL

je ledaj poceni.

Naše ženstvo je agilno

32. redni občni zbor Splošnega ženskega društva — Uspešno delovanje v preteklem poslovarem letu

Ljubljana, 10. marca.

Priznati je treba, da je v ospredju našega javnega življenja, pri humanitarnem delu ter pri vseh plemenitih podvigih delovanje našega ženstva, ki predstavlja s svojimi vzornimi in agilnimi organizirano silo.

Sedaj je imelo eno najpomembnejših ženskih društv, Splošno žensko društvo, 32. redni občni zbor v svojem lokalnu na Rimski cesti. Udeležba je dozakala, da se članice živijo zanimalo za delovanje društva. Občni zbor je otvorila predsednica, dvorna dama ga, Franja Tavčarjeva, ki načeljuje našemu celotnemu ženskemu poketu ter udejstvovanju. Dejala je, da 31 letni obstoj društva že precej pomeni. Začetek je bil osobito težak in je društvo čutilo pritisk od zgoraj, od nenaklonjenih oblasti. Toda čim več težko je oviralo delovanje društva, tem bolj so podigale delavke k še večji agilnosti in požrtvovanosti. Po prevratu se je društvo delovalo seveda zelo razmahnilo v primeri s prejšnjimi prilikami, vendar se predvino žensko gibanje ne sme omalovaževo. Društvo se ugotovilo, da mnogo domačih industrijskih in obrtnih izdelkov prihaja na trg pod tuje, »nobel« zvenčimi znakami ceš, da imajo ljudje več zaupanja v inozemsko blago. Društvo bo poskrbelo, da bodo gospodinje zahtevale le domača blaga.

Tajnica se je zahvaljevala vsem sodelavkam, zlasti onim, ki so omogočile, da je ZG lahko priredila tako lepo razstavo, dalje arhitektom, velešolski upravi in mestni občini za podporo ter pomoč. Razstava je podprla tudi banskou upravu in je zaradi tega ostalo nekaj denarnih sredstev, ki jih bodo porabili za letosnjeg gospodinjsko razstavo, ki bo zavzemala ves paviljon in bo gospodinjstvo takoreč v obratu.

V načrtu imajo tudi ustanovitev diečicne menze, smuoje pa še društveno glasilo »Gospodinja«. Knjižničarka gdč. Erjavčeva je poročala, da tudi društvena knjižnica lepo napreduje, šteje okrog 4000 slovenskih, nemških in srbohrvaških knjig in več revij. V preteklem poslovarem letu se je knjižnica pomnožila za 30 najnovnejših slovenskih in 70 nemških knjig.

Blagajnčarci sta dve, za vsak odsek ena, in sicer ga, Leskovic in gdč. Vidmarjeva. Blagajnisko stanje je povoljno, denarni promet je bil živahen, dohodkov je bil skupno 20.465 Din,

Albert Sorek:

46

Čudodelni zdravnik

Roman

Te besede je izgovoril z otočnim glasom, ki je ranil ubogo ženo. Andre ji je povedal, da sta se z Emmo skrivaj sestajala. Mati je zaplakala.

Nekaj časa sta molčala, potem je Andre dejal:

— Ce bi pa vedeli, da ta blaznost ni dedna, da je bil Maurice nedolžen, če bi vedeli, da ta obravnava...

— To ni mogoče, sinko moj...

— In vendar...

— Potem bi oče morda popustil... Rekla je to, ne da bi sama verjela, samo da bi potolažila sina.

Andre se je pomiril; objel je mater, rekoč:

— Skrival bom svoje gorne.

Hitel je na pošto misleč, da dobi pismo iz Pariza, pa ga ni bilo.

— Že tri dni zmančakam, odgovora ni. Zapustil me je, ali pa ničesar ne more storiti zame in za Emmo.

Spravljal se je groznega kljica Chebskega tistega dne, ko mu je pravil o procesu proti Mauricu. Toda mislil si je:

— V tem je tajna, ki ji pa ne morem priti do dna. Emma se pa pod nobenim pogojem ne sme poročiti z drugim. Prepovedali so mi dostop v grad. Naj bo! Toda govoril bom z Emmo, da se prepricam, če me ljubi.

XXII.

Zjutraj se je Genovefa zbudila še bolj potrta in žalostna. Delati ni mogla, neprestano je plakala, na Emmino laskanje ni odgovarjala in zopet je nepremično zrla na sliko Jeanne de Pleurs. Emma je bila zelo prestrašena; potem je opazila v gradu nekaj izrednega, nekaj pretečega. Bela je pa pogumna in mirna. Videla je jasno svojo usodo, vse se je v nji utrdilo. Ljubila je Andree in mu verjela. Čutila je v sebi dovolj moči, da bi lahko bila vsak boj.

Gleda svojega poklica se je bila že odločila. Prisotnost abbeja Dottija ji je vse pojasnila. Abbe je bil prijazen mož, toda namesto da bi bil obrnil njene misli v drugo smer, jih je še utrdil. Tako se je vrnila na zemljo in hotela je živeti; njeno oko je rado počivalo na rožah, na travniku, na vodnjaku. Želela si je postati žena in ljubita. Bala se je samo za mater, ki jo je tako ljubila in ki se ji je bila bolezni poslabšala. Šla je z njo in s služkinjo na izprehod. Oba sta molčala.

Vrh hriba sta sedli, da si malo odnahneta. Bilo je mrzlo, nebo je bilo silovo. Emma se je spomnila, kako krasno popoldne je bilo pred tednom dni.

Srce se ji je skrčilo — solze so ji zdale oči.

Kar je zaslila dobro znan žvižg. Zagledala je Andreevega psa, kako skače in išče sled v gošči, potem pa je izginil v gozd. Emma se je ozrla na Gauberge; služkinja je prebledela kakor zid. Čez pet minut se je prikazal Nun. Na ovratniku je imel pritrjen listek. Emma se ni mogla takoj odločiti, ali bi ga vzela.

— To morate prečitati, gospodiča, — se je oglastila stara služkinja. — Pisem vam Andre. To ni pisano kar tako.

— To je nevarno, — je dejala Emma.

— Z njimi boste imeli hude preglavice, gospodiča. Škoda, da me ni vaša mati ubogala.

Genovefa ju je debelo gledala, kakor da ničesar ne razume. Emma je vzela listek in čitala:

»Vaš oče mi je prepovedal hoditi v Saint-Vigor brez roditeljev. Moji roditelji so dobri; hočem jih prepricati, da drugega izhoda zame ni. Med nama so ovire, ki jih poznate; toda odstranila jih bova; nikar me ne zapustite, verujte mi, zanesite se name. To, kar hočeva, je pravično. Bog bo nama pomagal. Andre.«

Emma je komaj prečitala do konca; prebledelo je in povesila oči. Genovefa je pa naenkrat vstala in skočila k nji; bilo je, ko da se je nenadoma zbudila. Ko je Emma dvignila glavo, je bil materin pogled prvo, kar je zagledala. In pozabila je na njeno boleznen ter začela goroviti z njo kot hči z materjo. Odkrila ji je svoje srce in svojo tajno.

— Pripravljena sem bila na ta udelec, ker vem, da ne morem biti srečna, ker dejala. — Kaj sem storila in kaj imajo ti ljudje proti meni, da me odrivajo? Kakšne ovire so to? Saj sem baje bogata, moj oče je baje plemič; mlada sem tudi in iskriven ljubim njihovega sina; zakaj me torej sovražijo?

Govorila je solznih oči. Ni čutila, kako postaja roka njene matere v njeni polagoma trda in mrzla.

— Gospodiča! Gospodiča! — je zaklicala Gauberge. — Gospoj je slab.

Emma je planila pokonci; solze so ji posušile kakor bi trenil z očesom. Zagledala je mater napol onesvesčeno kraj sebe. Začela jo je božati, dokler ji ni malo odleglo... S služkinjo sta jo prijeli pod roke in odvedli domov. Doma je takoj zaspala, ne da bi izpregonila z Emmo ali služkinjo le besedico.

Emma je hitela k ocetu. Bil je slabe volje. Razjezik se je.

Videl sem jo najmanj že stokrat tako. Zdravila nič ne pomagajo, je dejal.

— Treba je brzojaviti v Pariz po Chebskega, samon je ji more pomagati.

— Chebsky! Ne vem za njegov naslov; on ne pride, pozabil je na nas; sicer je pa tudi on zdravnik, kakor so drugi; tudi on dobro ve, da ji ni pomoci.

To je bilo vse, kar je spravila iz nje. Med obedom je molčala. Potem je odšla k materi in bedela do polnoči. Mati je še vedno spala, zelo nemirno, tu pa tam jo je stresla mrzlica. Proti eni ponosi jo je služkinja pregovorila, da je legla k počitku.

Baš je molila, ko so se odprla vrata v tetino sobo in vstopila je tetă. Ni bila njenava navada hoditi ob tem času k Emmi. Bila je zelo resna. Emma je slušala nesrečo.

— Le moli do konca, — je dejala.

— Saj sem že končala, teta.

— Torej pa sedi. Povedati ti moram nekaj zelo važnega. Govorila sem o tebi z očetom. On je zelo razkačen in nesrečen. Nekaj si nama utajila. To ni lepo. Kar takega bi od tebe ne bila prizakovana. Podlegla si pogubnemu vplivu in zašla si v veliko nevarnost. Z očetom že veva za twoje tajne sestanke.

Emma je vstala — rdečica ji je zazila obraz. Odgovorila je:

— Z nikomur se nisem sestajala. Ničam si kaj očitati.

— Nikar ne slepomši. Dvakrat si srečala gospoda Mayliana v gozdu, kremljala sta, a ti si nama to zamolčala.

— Priznam, da sem storila to napako, — je zamrmljala Emma. Potem je pa hotela pripomnil:

— Toda gospoda Mayliana je sprejel moj oče, on je očetov priatelj in zasnubil me je.

Pa se je spomnila, kaj ji je pisal Andre o ovirah; zbal se je in molčala. Gospodiča je smatrala njen molk za zadrgo in nadaljevala:

— To, kar si storila, je vsega obžalovanja vredno. Škodovala si si. Povedati ti moram resnico, ker se bojim, da si zašla že predaleč in da te čaka bridko razocaranje.

Maylian te ne vzame. Ne more te vzeti.

— Zakaj pa ne?

— Torej si mislila, da te vzame?

— Da.

— Vidim, da je bil že skrajni čas, da zveš resnico, — je dejala Athenais. — Ne vzame te, ker njegova rodinka tega nikoli ne bo dovolila.

Mali oglasič

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znankah za odgovor znanku! — Na vprašanja brez znakov = odgovarjamo — Najmanjši oglas Din 5—

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14.

ČEVLJI NA OBROKE »TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere) 19/T

PISALNI STROJ kupim, dobro ohranjen, v začetku, da se dobro zaklene. — Ponudbe z navedbo cene pod »Pisalni stroj/1101« na upravo »Slov. Naroda« pod »Uradnik/1127c«.

92.000.— Din HIŠA (VILA) 4 sobe s pritisklinami in kletjo zgradi stavnina družba »Jugograds. — Informacije: Ing. Pust, Streliška ulica 33. 34/T

PISALNO MIZO kupim. Ponudbe z navedbo cene in opisa pod »Pisalna miza« 1100 na upravo »Slov. Naroda«. 1100

YOGURT bolgarsko kislo mleko, vedno sveže, kakor tudi vse mlečne izdelke prodaja Mlekarna, Dunajska cesta 17 (poleg kavarne Evropa). Po želji dostavljajo tudi na dom. 35/T

ILUSTROVANA REVIJA »SVIJET« knjige III. do X. letnik 1927—1930, neverzan, dobro ohranjen, ugodno naprodaj. Ugodna prilika za knjižnice in čitalnice. Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 1110

HOTEL-RESTAVRACIJA z odkupom delnega inventarja se odda takoj. Potreben kapital — hranilna knjiga 300.000 Din. Ponudbe podružnica »Slo. Naroda«, Maribor pod »Tako«. 1099

Düsseldorfski vampir v novi izdaji

V Linzu so aretirali mesarskega pomočnika Leithgöba, ki je priznal že 10 umorov

kdo umoril iz naslade, oblasti so pa preiskavalo ustavile. češ, da gre za samomor. Ledererjeva je rada sprejemala moške obiske in tudi Leithgöb je zahajal k njej.

18. septembra 1921 je umoril Marijo Kappelmayer-Sigel. Takrat je bil pa osumljen umora in je že sedel v preiskovalnem zaporu, pa mu niso mogli ničesar dokazati. Umorjena se je rada oziralza za drugimi moškimi in zato se je dal njen mož od nje ločiti. Policija je aretirala šest osumljencev, med nimi tudi Leithgöb, pozneje pa so bili vsi izpuščeni. Zdaj je Leithgöb priznal, da se je seznanil s svojo žrtvo v kamarni v Linzu, odšla sta v gozd na izprehod in ko sta počivali, je zadravil.

V decembru 1920 je umoril v St. Peteru pri Linzu železničarjev ženo Reinharderjevo in sicer v neposredni bližini hiše, kjer je pred dobrim mesecem umoril in v zapor Luizo Jankovo. Drugi umor, ki ga je priznal, je izvršil v oktobru 1916 v Linzu, kjer je umoril ženo hišnega posestnika Luizo Daner. V obeh primerih je **truplo začgal**.

Reinharderjeva je zgorela do kosti. Danerjevo so pa načeli v postelji strašno opečeno in zadušeno. V obeh primerih so oblasti mislile, da sta postali ženski žrtvi lastne neprevidnosti. Leithgöb je zadravil tudi ženo trgovca Egelfreda in delavko Ano Reiter blizu Rieda. Oba so našli zadavljeni.

Že od sobote Leithgöb dan za dan zlastišujejo. V noči od nedelje na pondeljek je priznal umor Jankove krog, kjer je bil osumljen umora Luize Jankove. Mož se je pa hotel izmučiti in je skušal skonstruirati alibi, kar mu je pa postalos usodno.

Pravil je, da se je odpeljal 29. februarja iz Neuhofta in Linz ter odšel v samostan, kjer je moral oddati zavoj perila. Iz Linza se je napotil v Nettingsdorf, odkoder se je hotel z vlakom vrnil v Neuhoft. Tako je tudi storil v Neuhoftu, kjer je krenil v krčmo blizu kolodvora. Tu mu je pa baje na poledenih teh spodrsnilo tako, da je padel in se nekoliko pobil po levem licu. Oblasti so tako ukrenile vse potrebno, da se prepričajo, koliko je na tem resnice. Izkazalo se je pa, da je zlagano skoraj vse, kar je Leithgöb izpovedal.

Tako se je morilec sam izdal in pod težo dokazov je polagoma priznal vse svoje zločine. V soboto zvečer je se zatrjeval, da nima z umorom Jankove ničesar opraviti, v nedeljo zjutraj je pa svoj zločin odkrito priznal. Obenem je priznal vse svoje umore.

Pred 21 leti, 25. marca 1911 je umoril trgovsko pomočnico Marijo Lederer.

Našli so jo obešeno. Oblasti so takoj domnevale, da gre za umor, vendar so se pa končno zadovoljile le z ugotovitvijo, da se je Ledererjeva obesila.

Našli so jo v postelji z zadrgnjenim vratom in konec vrvice je bil pritrjen na okno. Govorilo se je, da jo je ne-

Hotel Bellevue, Omiš pri Splitu

Najlepša dalmatinska riviera. Morje, pesek, sonce, zrak, romantična nadzdravila vse.

Prebiti nekaj dni v hotelu Bellevue se pravi koristiti zdravju. Dobra hrana, zdravilna pitna voda v sobah, električna razsvetljiva in kurjava. Peščeno kopališče. Takse ukinjene. Popust cenovnika. Na zahtevo pošljemo prospekt.

Kompletna penzija Din 55.— do Din 75.— na dan.

TRG. POMOČNIKA samostojnega železničarja — sprejem takoj. Prednost imajo strokovnjaki dvokolesi, šivalnih strojev in delov. — Venčislav Vilar, Ljutomer. 1119

STAVRNO PARCELO na Domobravski cesti prodam. Ponudbe upravi lista pod — Krasna legac. 903

DIN 125.— 1 m² žaganih bukovih drv prima kakovosti nudi — Velepič, Sv. Jernejova cesta 25. — Telefon 2708. 23/T

MED zanjenočeno pristen, bojev za bolne na pljučih, ajdov za pečivo, cvetlični in žabljivi nudi — Drustvena celabarna, Ljubljana, Vošnjakova ulica št. 4, v bližini gostilne Novi svet. 21/T

KLAVIRJI, pianini, harmoniji se strokovno popravljajo in najčistejše ugašujejo. Tovarna klavirjev R. Warbneck, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5. 1079

JUGOGRAFIKA

Hranilnica dravske banovine

prej Kranjska hranilnica

Ljubljana

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri

Najcenejša naložba denarja, ker jamči za vse vloge Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.

</